

Forsikringsvilkår

ANSVAR

Gjelder fra

01.01.2026

INNHold

PUNKT	SIDE
1. HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR.....	2
2. HVOR FORSIKRINGEN GJELDER	2
3. ANSVARSFORSIKRINGEN OMFATTER	2
4. HVILKE BEGRENSNINGER SOM GJELDER.....	3
5. PRODUKTANSVAR.....	4
6. SIKKERHETSFORSKRIFTER	4
7. FORSIKRINGSSUM OG EGENANDEL	6
8. SIKREDES PLIKTER VED SKADETILFELLE.....	7
9. BEHANDLING AV ERSTATNINGSKRAV	7
TILLEGGSFORSIKRINGER.....	8
Bistand i klagesaker.....	16

FORSIKRINGSAVTALEN BESTÅR AV

- forsikringsbeviset
- forsikringsvilkår og tilleggsforsikringer
- Generelle vilkår
- Lov om forsikringsavtaler av 16. juni 1989 (FAL)
- det øvrige lovverk

Teksten i forsikringsbeviset og tilleggsforsikringer gjelder foran forsikringsvilkårene. Forsikringsbeviset og forsikringsvilkårene gjelder foran lovbestemmelser som kan fravikes.

1. HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR

- 1.1** Forsikringen gjelder for det foretak som nevnt i forsikringsbeviset og foretak som sikrede overtar, eller etablerer i forsikringstiden under forutsetning av samme virksomhetsbeskrivelse som fremkommer i beviset.
- 1.2** Forsikringen dekker også direkte ansvar som ansatte pådrar seg hvis ansvaret etter §2-1 i Lov om skadeserstatning av 13. juni 1969 kunne vært gjort gjeldende overfor arbeidsgiveren, og skaden ikke er voldt av den ansatte ved forsett.
Hvor sikrede som arbeidsgiver holdes ansvarlig for skade som er forsettlig forvoldt av den ansatte, trer selskapet inn i sikredes rett til regress mot den ansatte.

2. HVOR FORSIKRINGEN GJELDER

Hvis ikke annet er avtalt, gjelder forsikringen erstatningsansvar som pådras etter gjeldende rett i de nordiske land, for skade som inntreffer i disse landene, se likevel pkt. 5.1.

3. ANSVARSFORSIKRINGEN OMFATTER

- 3.1** Selskapet svarer for sikredes rettslige erstatningsansvar for skade, se pkt. 3.2, som konstateres av denne eller skadelidte i forsikringstiden og som er voldt under utøvelse av den virksomhet som er angitt i forsikringsbeviset, herunder ansvar som eier eller bruker av fast eiendom som benyttes i virksomheten. Skaden blir å henføre til den forsikringsavtale som gjaldt da skaden først ble konstatert.

Selskapet svarer også for skade forårsaket av sikredes underentreprenører når sikrede har påtatt seg oppdrag i henhold til Norsk Standard (NS) og avtalen krever at underentreprenøren skal være omfattet av forsikringen. I slike tilfeller vil forsikringen omfatte sikredes ansvar overfor byggherre eller tredjemann for skade påført av underentreprenøren. Forsikringen omfatter allikevel ikke underentreprenørens selvstendige ansvar, og underentreprenøren er således ikke medforsikret. Selskapet har full regressrett overfor underentreprenøren.

- 3.2** Med skade forstås personskade eller tingskade:

- Personskade anses inntruffet når en person skades, påføres sykdom eller dør.
- Tingskade anses inntruffet når løsøre (herunder dyr) eller fast eiendom skades eller går tapt på annen måte, eller når elektronisk lagret informasjon forvaskes eller går tapt på annen måte.

Økonomisk tap som følge av en erstatningsmessig skade regnes som en del av denne, også når den erstatningsmessige skade ikke overstiger egenandelen.

Foreligger det erstatningsmessig skade etter forsikringsvilkårene, erstattes kostnader ved tilkomstarbeider gjennom andres arbeid som er nødvendig for å få reparert følgeskaden. Tilkomst gjennom eget arbeid eller omgjøring av eget mangelfullt arbeid er ikke dekket.

- 3.3** Alle skader som skyldes samme ansvarsutløsende forhold, handling eller unnlatelse, eller som har sin årsak i en sammenhengende kjede av hendelser, skal regnes som ett skadetilfelle og reguleres av vilkårene på det tidspunkt da første skade konstateres. Har flere sikrede medvirket til en skade, regnes også dette som ett skadetilfelle.

4. HVILKE BEGRENSNINGER SOM GJELDER

Uten særskilt avtale omfatter forsikringen **ikke** ansvar:

- 4.1 for utgifter/omkostninger knyttet til å oppfylle sikredes avtalte ytelse, leveranse, arbeid, entreprise e.l. (nedenfor kalt forpliktelse), herunder
 - for skade på sikredes forpliktelse når skaden inntreffer før overlevering eller skyldes feil eller mangel som forelå ved overleveringen
 - for skade som skyldes at sikredes forpliktelse er forsinket eller uteblitt
 - for omgjøring av sikredes forpliktelse. Verdien av sikredes opprinnelige forpliktelse regnes alltid for omgjøring.
- 4.2 for skade på ting – herunder fast eiendom – som sikrede har til
 - salg, utleie, transport, fremvisning, demonstrasjon o.l.
 - leie, lån, bruk eller oppbevaring.
- 4.3 som sikrede har påtatt seg å bære og som går ut over det som følger av alminnelige rettsregler, det vil si ethvert ansvar som alene bygger på garanti, kontrakt, løfte, tilsagn eller annen avtale inngått før eller etter skaden er konstatert. Forsikringen omfatter likevel sikredes ansvar for skade påført tredjemann iht.. bestemmelser om regulering av erstatningsansvar i standardkontrakter som er utarbeidet i fellesskap av partenes bransjeorganisasjoner.
- 4.4 for personskade i forbindelse med produksjon av asbest, eller bruk, behandling eller sanering av bygning eller gjenstand som inneholder asbest.
- 4.5 for personskade som rammer sikredes ansatte når skader er forårsaket i arbeidsforholdet.
- 4.6 for ærekrenkelser eller oppreisning, herunder etter Lov av 13. juni 1969 nr. 26 om skadeserstatning, §§ 3-5 og 3-6, eller for bøter o.l. (herunder "Punitive Damages" eller "Exemplary Damages").
- 4.7 for skader som erstattes av annen ansvarsforsikring tegnet for virksomhet utenfor Norge.
- 4.8 for forurensning av luft, vann eller grunn, eller skade som følger herav. Som forurensning regnes også støv, støy, larm, lukt, lys og bestråling.

Forsikringen omfatter likevel skader hvor årsaken til forurensningen er plutselig og uforutsett, jf. dog kravene om forholdstiltak i pkt. 6.1.

Ved erstatningsmessig forurensningsskade omfatter forsikringen også utgifter til opprydding pålagt av offentlig myndighet. Opprydding på egen eiendom, eiendom eid av mor-/datterselskap eller eiendom som sikrede driver eller disponerer erstattes ikke.
- 4.9 for tingskade oppstått ved gravings-, piggings-, sprengnings-, spuntings-, peilings- og rivingsarbeid samt dambrudd. Som sprengning regnes også bruk av ekspanderende masse.
- 4.10 for tingskade i forbindelse med enhver bruk av høytrykks sprøytemalingsutstyr i friluft.
- 4.11 som eier, fører eller bruker av
 - motorkjøretøy, herunder truck og arbeidsmaskin med eget framdriftsmaskineri.
 - o Forsikringen omfatter likevel rettslig erstatningsansvar som eier, fører eller bruker av rullestol, selvgående gressklipper, snøfreser, transportredskap med elektrisk framdriftsmaskineri og lignende som ikke kan oppnå en hastighet over 10 km/t.
 - seilbåt eller motordrevet fartøy,
 - luftfartøy
- 4.12 som byggherre, herunder også for om- og påbygging av egne anlegg.

- 4.13** overfor mor/datterselskap eller overfor virksomhet
- i samme konsern, jfr. aksjelovens § 1-2
 - hvor eierinteressene er de samme med 50 % eller mer i hvert av selskapene
 - hvor sikrede eller dennes familie har mer enn 50 % eierinteresse
 - som disponeres av sikrede.
- 4.14** overfor medeier for skade på ting som eies i fellesskap.
- 4.15** som eier av kloakk- eller overvannsledning for skade på ting ved oversvømmelse eller tilbakeslag i forbindelse med nedbør eller snøsmelting, med mindre det gjøres overveiende sannsynlig at skaden ville skjedd uavhengig av nedbør eller snøsmelting.
- 4.16** som følge av bruk av åpen flamme i forbindelse med takarbeider, med mindre dette er særskilt avtalt og fremkommer av forsikringsbeviset. Unntaket gjelder ikke dersom skaden er omfattet av vilkårets pkt 3.1 annet ledd.
- 4.17** som har tilknytning til bruk, omsetning eller produksjon av perfluorerte stoffer (PFAS).

5. PRODUKTANSVAR

Med produktansvar forstås at sikrede blir rettslig erstatningsansvarlig for skade (jfr. pkt. 3.2) som er forårsaket av mangler eller skadevoldende egenskaper ved leverte produkter.

I slike tilfeller gjelder følgende særbestemmelser i tillegg til de øvrige bestemmelser i vilkårene:

5.1 HVOR FORSIKRINGEN GJELDER

I tillegg til å omfatte produktansvar for skader som inntreffer i Norden jfr. pkt. 2. - eller annet geografisk område som måtte være avtalt - omfatter forsikringen også produktansvar for skade som inntreffer utenfor det avtalte område hvis skaden skyldes produkter

- som sikrede har solgt til forbruker eller for levering til forbruker innenfor det avtalte område, og som er videresolgt utenfor det avtalte område uten at sikrede visste eller burde visst dette.
For produktansvar i henhold til produktansvarsloven gjelder forsikringen innen EU-/EØS-landene, dersom ikke annet fremgår av forsikringsbeviset.

5.2 HVILKE BEGRENSNINGER SOM GJELDER

Uten særskilt avtale omfatter forsikringen **ikke** produktansvar:

- 5.2.1** for skade som skyldes at et kjemisk eller farmasøytisk produkt ikke har virket etter sin hensikt eller hatt den tilsiktede effekt.
- 5.2.2** for skade på selve produktet.
- 5.2.3** for kostnader ved tilbakekallelse av produkter eller reklamasjon.
- 5.2.4** for produkter som knytter seg til fly og flysikkerhet og skader som følger av produksjon og omsetning av tobakksprodukter.
- 5.2.5** som har tilknytning til bruk, omsetning eller produksjon av perfluorerte stoffer (PFAS).
- 5.2.5** Bestemmelsene i punktene 4.8 - 4.12 gjelder ikke for produktansvar.

6. SIKKERHETSFORSKRIFTER

Forsikringen er overtatt på betingelse av at de sikkerhetsforskrifter som er fastsatt i forsikringsbeviset til enhver tid overholdes. Har sikrede forsømt å overholde sikkerhetsforskriftene, eller å påse at de blir overholdt, kan selskapets ansvar settes ned eller falle helt bort, jf. FAL § 4-8.

Det samme gjelder hvis forsømmelsen er gjort av personer som utfører arbeid av ledende art eller av andre som har særlig selvstendig stilling innen virksomheten, eller av arbeidsledere som i arbeidstiden følger dem de er satt til å lede.

6.1 TANKER FOR OPPBEVARING AV BRANNFARLIG VÆSKE, OLJE OG ANDRE KJEMIKALIER

Følgende sikkerhetsforskrift om regelmessig kontroll av og forsvarlig oppsamlingskum for tanker (herunder andre beholdere) til oppbevaring av brannfarlig væske, olje og andre kjemikalier gjelder:

6.1.1 Nedgravde tanker

Nedgravde tanker skal kontrolleres jevnlig (korrosjonsangrep kontrolleres i rengjort tank og veggtykkelse måles) og tank inkl. rørledninger tetthetsprøves med påtrykket luft eller vakuum:

- Første kontroll utføres senest 15 år etter at tanken var ny, og deretter senest hvert 5. år.
- Rekondisjonerte tanker kontrolleres 1. gang senest 10 år etter rekondisjonen, og deretter senest hvert 5. år.

Tanker der veggtykkelsen er redusert med 50 % eller mer kan ikke rekondisjoneres.

Tilstands- og kvalitetskontrollen inkl. målte veggtykkelser skal dokumenteres skriftlig.

For visse tanktyper kan kontrollen alternativt gjennomføres ved slikt system for automatisk lekkasjeovervåking som vist til i Forskrift av 19. mars 1991 nr. 210 om tiltak for å hindre lekkasje fra nedgravd tank for brannfarlig væske kl. A (Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern), og Forskrift av 31. januar 1997 nr. 102 om tiltak for å motvirke fare for forurensning fra nedgravde oljetanker (Statens forurensningstilsyn, Oljevednavdelingen).

6.1.2 Overgrunns oppbevaringstanker

Stasjonære, overgrunns oppbevaringstanker skal være sikret med forsvarlig oppsamlingskum eller annet effektivt oppsamlingsarrangement for lekkasjer iht. Forskrift av 7. desember 1982 nr. 1949 om tiltak for å hindre spill eller lekkasje fra stasjonære utendørs overgrunnstanker for oppbevaring av brannfarlig væske (Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern).

6.2 VARME ARBEIDER

1. Definisjon

Med varme arbeider forstås arbeider hvor det benyttes arbeidsverktøy og -utstyr som genererer gnister og/eller varme som kan føre til brann. Varme arbeider omfatter bruk av åpen flamme, varmlufts-, sveise-, skjære- og slipeutstyr.

2. Hvor sikkerhetsforskriften gjelder

Denne gjelder ved utførelse av varme arbeider i alle miljøer med brannrisiko.

Unntatt er varme arbeider som utføres i spesielt tilrettelagte produksjons- og verkstedsrom. Rommet skal være adskilt fra annen virksomhet som egen branncelle. Denne skal ha ubrennbare overflater.

3. Avtale med ekstern håndverker/entreprenør

Dersom varme arbeider skal utføres av ekstern håndverker/entreprenør skal sikrede påse at sikkerhetsforskriftens krav inngår i skriftlig avtale eller kontrakt med denne.

4. Sikkerhetskrav

4.1 Sjekkliste for utførelse av varme arbeider utgitt av Finans Norge Forsikringsdrift eller tilsvarende instruks skal være utfyllt og signert før utførelse av arbeidet. Sjekklisten er tilgjengelig på www.brannvernforeningen.no.

4.2 Alt brennbart materiale i risikoområdet der varmt arbeid utføres skal være fjernet eller beskyttet.

4.3 Åpninger i gulv, vegger og tak i risikoområdet der varmt arbeid utføres skal være tettet.

4.4 Egnede slukkeutstyr i forskriftsmessig stand, minimum 2 stk. 6 kg/liter håndslukkeapparat skal være lett tilgjengelig. Ett håndslukkeapparat kan erstattes med brannslange påsatt vann frem til strålerøret.

4.5 Navngitt brannvakt skal kontinuerlig overvåke brannrisiko under arbeidet, i pauser og nødvendig tid etter at arbeidet er avsluttet, minimum en time. Utførende kan være brannvakt der brannrisikoen vurderes som lav.

4.6 Brannvakt og utførende skal ha gyldig sertifikat for utførelse av varme arbeider fra Stiftelsen Norsk brannvernforening eller annen godkjent organisasjon i øvrige nordiske land.

5. I tillegg til punktene over gjelder følgende sikkerhetskrav ved arbeider på tak

5.1 Ved utførelse av varme arbeider på tak skal det i tillegg til sjekkliste foreligge en dokumentasjon på at det er utført en risikovurdering av arbeidet.

5.2 Det er forbud mot bruk av åpen eller skjult flamme på oppførede og luftede tretak.

5.3 Ved utførelse av varme arbeider på kompakte og øvrige tak som ikke er nevnt i punkt 5.2 skal brennbar isolasjon og brennbare konstruksjoner være tilstrekkelig beskyttet med ubrennbar isolasjon eller ubrennbare

materialer som gir tilsvarende beskyttelse. Ved bruk av åpen og skjult flamme skal det være tilstrekkelig sikkerhetsavstand til bygningskonstruksjoner/bygningsdeler som består av brennbare materialer.

6.3 STANDARD BRANSJEBETINGELSER

6.3.1 *Generelt*

Hvor det i sikredes bransje er utarbeidet standard leveringsbetingelser med ansvarsregulerende bestemmelser, og disse er i alminnelig bruk, skal bestemmelsene benyttes uten tillegg/endringer som medfører utvidelser av sikredes ansvar.

6.3.2 *Oppdrag for oppdrettsnæringen*

Ved leveranse, montering, service eller vedlikehold for oppdrettsnæringen, skal følgende kontrakter benyttes uten tillegg/endringer som medfører utvidelser av sikredes ansvar:

- ved leveranse - NL92
- ved leveranse og montering - NLM94
- ved service og vedlikehold - NR84/NU84

Disse standardkontrakter utleveres på forespørsel mot refusjon av omkostninger.

6.4 VEDLIKEHOLD AV ANLEGG ELLER UTSTYR

For sikredes bruk av anlegg eller utstyr gjelder følgende sikkerhetsforskrift:

- hvor vedlikehold krever spesiell autorisasjon, benyttes kun autorisert personell
- leverandørens forskrifter for vedlikehold og service skal følges

6.4.1 *Forskriftsmessig utførelse av bygningsarbeid og reparasjoner.*

Reparasjoner, nyinstallasjoner og bygningsarbeid skal utføres etter gjeldene forskrifter.

I tillegg skal følgende arbeid utføres av autoriserte håndverkere/repairatører:

- Reparasjoner / nyinstallasjoner av elektriske anlegg og VVS.
- Bygningsarbeid som berører bærende konstruksjoner.

7. FORSIKRINGSSUM OG EGENANDEL

7.1 FORSIKRINGSSUM

Selskapets samlede erstatningsplikt er begrenset til kr 10.000.000 eller jf. avtalt sum i forsikringsbeviset ved hvert skadetilfelle, og for alle skadetilfeller som anses konstatert i et og samme forsikringsår.

Saksomkostninger dekkes i tillegg til forsikringssummen ved skade innen Norden.

Ved skader utenfor Norden (produktansvar) dekkes saksomkostninger og redningsomkostninger bare innenfor forsikringssummen.

Dersom ansvarsforsikringen er tegnet som konsernforsikring med medforsikrede datterselskap, er selskapets samlede erstatningsplikt begrenset til avtalt forsikringssum selv om krav fremmes mot både mor/datterselskap(er) i anledning samme skadetilfelle og samlet pr. forsikringsår.

7.2 EGENANDEL

Hvis ikke annet er avtalt, er sikredes egenandel kr. 15.000 ved hvert skadetilfelle.

Egenandelen forhøyes til 10 % av skadebeløpet, min. kr. 50.000, maks. kr. 100.000, likevel aldri lavere enn eventuelt særskilt avtalt egenandel for følgende type skader:

- skade ved vanninntregning under/etter avdekking av eksisterende bygningskonstruksjoner, f.eks. i forbindelse med påbyggingsarbeider, takteking eller skifte av takbelegg
- skade utløst av setninger som følge av grunnarbeider utført om vinteren
- skade som skyldes at det er benyttet åpen ild, oppvarming, sveise-, skjære-, lodde- og/eller slipeutstyr, (Ved slike arbeider gjelder forøvrig særskilte sikkerhetsforskrifter, se pkt. 6.2)
- skade ved brudd på overvanns- eller kloakkledning, eller for tingskade ved oversvømmelse eller tilbakeslag gjennom kloakk- eller overvannsledning
- for skade nummer to eller flere de siste 12 måneder som skyldes ansvar for feil eller mangler ved vann-, varme- og sanitæranlegg installert av sikrede.

Ved skade som skyldes montering av solcellepaneler på tak, forhøyes egenandelen med 50.000 i tillegg til avtalt egenandel.

Ved skade forårsaket av underentreprenør er egenandelen kr 100 000.

8. SIKREDES PLIKTER VED SKADETILFELLE

Skade som kan ventes å føre til erstatningskrav, skal meldes selskapet uten ugrunnet opphold.

Når erstatningskrav er reist mot sikrede eller selskapet, plikter sikrede

- omgående å gi selskapet alle opplysninger av betydning for sakens behandling.
- på egen bekostning å utføre de undersøkelser og utredninger selskapet finner nødvendig.
- på egen bekostning å møte ved forhandlinger eller rettergang.

Hvis sikrede uten selskapets samtykke innrømmer erstatningsplikt eller forhandler om erstatningskrav, er dette ikke bindende for selskapet.

9. BEHANDLING AV ERSTATNINGSKRAV

9.1 Når et erstatningskrav som omfattes av forsikringen overstiger den avtalte egenandel, påtar selskapet seg å

- utrede om erstatningsansvar foreligger.
- forhandle med kravstilleren.
- om nødvendig prosedere saken for domstolene.

9.2 Selskapet betaler sine egne omkostninger ved avgjørelse av erstatningsspørsmålet selv om forsikringssummen derved overskrides. For så vidt gjelder omkostninger til ekstern advokat og annen sakkyndig bistand valgt eller godkjent av selskapet, betaler selskapet disse i den utstrekning summen av omkostningene og eventuelle erstatningsutbetalinger overstiger egenandelen, se dog pkt. 7.1, siste avsnitt.

Hvis erstatningskravet og/eller grunnlaget for dette dels omfattes av forsikringen og dels faller utenfor, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken. Er selskapet villig til å forlike saken eller stille forsikringssummen til disposisjon, svares det ikke for omkostninger som senere påløper.

9.3 Selskapet betaler den del av erstatningen som overstiger egenandelen. Selskapet har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.

9.4 Har sikrede oversittet 1-årsfristen for å gi melding om forsikringstilfellet til selskapet, jf. FAL § 8-5, 1. ledd, har selskapet rett til regress mot sikrede i de tilfellene hvor selskapet har utbetalt erstatning direkte til skadelidte.

TILLEGGSFORSIKRINGER

Bare de tilleggsforsikringer som er angitt i forsikringsbeviset gjelder for forsikringen

N31 ANSVAR FOR SPRENGNING NÆRMERE ENN 5 METER

1. HVA FORSIKRINGEN OMFATTER

- 1.1 Forsikringen er utvidet til å omfatte sikredes rettslige erstatningsansvar for skade på ting oppstått ved sprengningsarbeid, når dette foregår nærmere enn 5 meter fra bygning eller annen gjenstand. Som sprengning regnes også bruk av ekspanderende masse. Utvidelsen gjelder ikke ansvar som eier, fører, eller bruker av motorkjøretøy, herunder truck og arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri.

2. HVA FORSIKRINGEN IKKE OMFATTER

- 2.1 Forsikringen omfatter ikke ansvar for skade påført byggverk eller annen gjenstand når ovennevnte arbeider finner sted inne i eller under byggverket/ gjenstanden.
- 2.2 Skade på forsikringstakerens egen entreprise, herunder underentreprenørens egen og andre underentreprenørers entreprise, omfattes ikke.

3. SIKKERHETSFORSKRIFTER

- 3.1 *Sprengning*
 - Sprengningsarbeidet skal utføres etter bestemmelsene i kap. 10 i Forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff av 26.06.02.
 - Ansvarlig skytebas skal ha sprengningssertifikat kl A.
 - For sprengning nærmere bygning/ gjenstand nærmere enn 5 meter skal det utarbeides detaljert sprengningsplan før sprengning gjennomføres. Den skal inneholde boremønster, ladningsvekter, tennplan og rystelsesberegning.
 - Selskapets retningslinjer for slike oppdrag skal følges.
 - Opplysningsskjema om bore- og sprengningsarbeid med vedlegg skal sendes forsikringsselskapet, og dette skal være godkjent før arbeidet utføres.
- 3.2 *Graving*
 Graving skal skje i henhold til Forskrift av 19. november 1985 nr. 2105 om graving og avstiving av grøfter (Arbeidstilsynet).
- 3.3 *Rør, ledninger og kabler*
 Før arbeidet igangsettes, skal de nødvendige tillatelser for gjennomføringen av arbeidet være innhentet fra de offentlige myndigheter for vei, vann, kloakk, elektrisitet og telefon. Den som har ansvaret for arbeidet, herunder også skytebas, skal sette seg nøye inn i rør- og kabeltraseer ved undersøkelse hos stedets myndigheter, private instanser og grunneiere, og skal orientere sine folk om forholdene på arbeidsstedet. De forholdsregler som er nødvendige for å hindre at skade oppstår, skal tas.

4. EGENANDEL

Egenandelen ved hvert skadetilfelle under denne delen av forsikringen er 10 % av erstatningsutbetalingen, minimum kr. 20.000, maksimum kr. 150.000, dog aldri lavere enn særskilt avtalt egenandel. Arbeidsoppdrag som ikke utføres i samsvar med selskapets bestemmelser, eller at opplysningsskjema med vedlegg ikke er sendt selskapet, medfører en forhøyelse av egenandel ved skade med kr 100.000.

N32 ANSVAR VED GRAVING OG PIGGING

1. HVA FORSIKRINGEN OMFATTER

- 1.1 Forsikringen er utvidet til å omfatte sikredes rettslige erstatningsansvar for skade på ting oppstått ved graving og pigging.

Utvidelsen omfatter ikke ansvar som eier, fører, eller bruker av motorkjøretøy, herunder truck og arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri.

2. HVA FORSIKRINGEN IKKE OMFATTER

- 2.1 Forsikringen omfatter ikke ansvar for skade påført byggverk eller annen gjenstand når ovennevnte arbeider finner sted inne i, under eller nærmere enn 5 meter fra bygg- verket/gjenstanden. Dog omfattes graving og pigging som skjer inntil bygning med maksimum 2 etasjer når det ikke graves eller pigges dypere enn fundamentet, og grunnmuren er av god standard.

- 2.2 Skade på forsikringstakerens egen entreprise, herunder underentreprenørens egen og andre underentreprenørers entreprise, omfattes ikke.

3. SIKKERHETSFORSKRIFTER

- 3.1 *Graving*
Graving skal skje i henhold til Forskrift av 3. august 2009 nr. 1028 om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på byggeplassen.

- 3.2 *Rør, ledninger og kabler*
Før arbeidet igangsettes, skal de nødvendige tillatelser for gjennomføringen av arbeidet være innhentet fra de offentlige myndigheter for vei, vann, kloakk, elektrisitet og telefon. Den som har ansvaret for arbeidet, skal sette seg nøye inn i rør- og kabeltraseer ved undersøkelse hos stedets myndigheter, private instanser og grunneiere, og skal orientere sine folk om forholdene på arbeidsstedet. De forholdsregler som er nødvendige for å hindre at skade oppstår, skal tas.

4. EGENANDEL

Egenandelen ved hvert skadetilfelle under denne delen av forsikringen er 10 %, minimum kr. 20.000, maksimum kr. 150.000, dog aldri lavere enn særskilt avtalt egenandel.

N33 ANSVAR VED GRAVING, SPRENGNING M.V.

1. HVA FORSIKRINGEN OMFATTER

Forsikringen er utvidet til å omfatte sikredes rettslige erstatningsansvar for skade på ting oppstått ved gravings-, piggings-, sprengnings- spuntings- og pelingsarbeid. Som sprengning regnes også bruk av ekspanderende masse. Utvidelsen gjelder ikke ansvar som eier, fører, eller bruker av motorkjøretøy, herunder truck og arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri.

2. HVA FORSIKRINGEN IKKE OMFATTER

Forsikringen omfatter ikke ansvar for skade påført byggverk eller annen gjenstand når ovennevnte arbeider finner sted inne i, under eller nærmere enn 5 meter fra byggverket/gjenstanden. Dog omfattes graving og pigging som skjer inntil bygning med maksimum 2 etasjer når det ikke graves eller pigges dypere enn fundamentet, og grunnmuren er av god standard.

Skade på forsikringstakerens egenentreprise, herunder underentreprenørens egen og andre underentreprenørers entreprise, omfattes ikke.

3. SIKKERHETSFORSKRIFTER

3.1. Sprengning

Når det av offentlig myndighet kreves autorisasjon som skytebas, skal det bare benyttes bas med slik autorisasjon. Skytebasen må således ha de nødvendige sertifikater for utførelse av arbeidet, og følge de til enhver tid gjeldende regler for bruk av sprengstoff, fastsatt av Direktoratet for Brann- og eksplosjonsvern. For sprengning nærmere bygning enn 50 meter skal det utarbeides detaljert sprengningsplan før sprengning gjennomføres. Den skal inneholde boremønster, ladningsvekter, tennplan og rystelsesberegning.

3.2. Graving

Graving skal skje i henhold til Forskrift av 3. august 2009 nr. 1028 om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på byggeplassen.

3.3. Rør, ledninger og kabler

Før arbeidet igangsettes, skal de nødvendige tillatelser for gjennomføringen av arbeidet være innhentet fra de offentlige myndigheter for vei, vann, kloakk, elektrisitet og telefon. Den som har ansvaret for arbeidet, herunder også skytebas, skal sette seg nøye inn i rør- og kabeltraseer ved undersøkelse hos stedets myndigheter, private instanser og grunneiere, og skal orientere sine folk om forholdene på arbeidsstedet. De forholdsregler som er nødvendige for å hindre at skade oppstår, skal tas.

4. EGENANDEL

Egenandelen ved hvert skadetilfelle under denne delen av forsikringen er 10 %, minimum kr. 20.000, maksimum kr. 150.000, dog aldri lavere enn særskilt avtalt egenandel.

N 91 SPEDITØRANSVAR

1. Forsikringen omfatter i tillegg til det som er nevnt i vilkåret for ansvarsforsikring

- speditøransvar, se pkt 1.1 og
- bedriftsansvar, se pkt 1.2.

1.1. Med speditøransvar menes rettslig erstatningsansvar som sikrede i henhold til nasjonale lover og internasjonale konvensjoner med videre på transportrettens område, herunder Nordisk Speditørforbunds alminnelige bestemmelser for transport, spedisjon og lagring av 1.januar 2016 (NSAB 2015) pådrar seg for personskafe, tingskafe eller formuesskafe ved utøvelse av virksomheten som speditør.

1.2. Med bedriftsansvar menes sikredes rettslige erstatningsansvar for person- og tingskafe som er voldt under utøvelse av virksomhet som bedrift innen transportnæringen, og under ansvar som eier eller bruker av fast eiendom som benyttes i virksomheten.

2. Forsikringen for speditøransvar gjelder for sikredes virksomhet drevet fra Norge. Forsikringen for bedriftsansvar gjelder for skade som inntreffer i Norden som sikrede etter gjeldende rett i de nordiske land er erstatningsansvarlig for.

3. Begrensninger utover det som er nevnt i ansvarsvilkåret:

3.1.1 Forsikringen omfatter ikke bedriftsansvar for utgifter/ omkostninger/ tap knyttet til oppfyllelse av sikredes kontrakt for avtalt ytelse/ leveranse/ arbeid/ entreprise e.l., herunder:

- skade på sikredes leveranse, arbeid eller entreprise når skade inntreffer før overlevering eller skyldes feil eller mangel som forelå ved overleveringen
- verdireduksjon/prisavslag/tap på grunn av mangelfull, forsinket eller uteblitt oppfyllelse av kontrakten
- omkostninger til hel eller delvis omgjøring av sikredes kontrakt, eventuelt verdien av denne dersom omgjøring ikke skjer, eventuelt utføres av andre.

3.2 Hvis ikke annet er avtalt gjelder følgende: Forsikringen omfatter ikke speditøransvar

- ved bruk av egne eller leide biler, trucker eller fartøy, når ansvaret ville vært omfattet av den godsansvars, eller P&I-forsikring som er eller kunne vært tegnet
- for særlig interesse i riktig utlevering, jf Lov av 20.desember 1974 nr 68 om vegfraktavtaler, § 35, 2.ledd.
- for skade på, tap av eller forsinket tilbakelevering av lånt eller leid transportutstyr.
- ved befordring/lagring av flyttegods
- ved befordring som omfattes av Lov av 4. september 2015 nr. 91 om posttjenester (postloven), eller internasjonale postkonvensjoner.
- Ved transport av salt-, tørr- og klippfisk til, fra og i Italia.

4. SIKKERHETSFORSKRIFTER

For speditørforsikringen gjelder sikkerhets- forskriftene nevnt i ansvarsvilkårets pkt 6, med tillegg av følgende:

- Farlig gods skal transporteres/ lagres i samsvar med Den europeiske avtale om internasjonal vegtransport av farlig gods av 30.september 1957 (ADR-avtalen)

5. FORSIKRINGSSUM OG EGENANDEL

- 5.1 Hvis ikke annet er avtalt, er forsikringssummen begrenset til NOK 10.000.000 ved hvert skadetilfelle, og for alle skadetilfeller som ansees konstatert i ett og samme forsikringsår.
- 5.2 Egenandel er NOK 15.000 ved hvert skadetilfelle, hvis ikke annet er avtalt.
- 5.2.1 Egenandelen settes til tre ganger den avtalte egenandel, dog maksimum NOK 100.000 ved speditøransvar
- for tap av gods ved sikredes lager og/eller terminal forårsaket av uredelighet av sikredes ansatte
 - på grunn av feilekspedisjoner
 - for vareeiers tap ved mangelfull, forsinket eller unnlatt tollklarering/ fortolling.
- 5.2.2 Ved speditøransvar grunnet manglende forsikringsdekning iht. NSAB 2015, § 25, er egenandel tre ganger avtalt egenandel, maksimum NOK 150 000.

N92 TILBAKEKALLING

1. HVILKE UTGIFTER DEKKES:

Nødvendige og rimelige kostnader knyttet til tilbakekalling av produkter når:

- skaden er konstatert i forsikringstiden,
- sikrede har produktansvarsforsikring
- sikrede har pådratt seg et produktansvar eller det er overhengende fare for at slikt produktansvar kan oppstå.
- skadetilfellet har oppstått etter at forsikringen trådte i kraft.

2. KOSTNADER SOM DEKKES:

- Å meddele, annonsere, kunngjøre o.l. tilbakekallelse av de solgte produkter
- Reise til og fra det sted produktene befinner seg, og sikredes normale oppholdsutgifter så lenge situasjonen tilsier det
- Innsamling og forsvarlig oppbevaring av produktene
- Returtransport av produktene fra det sted produktene befinner seg, og tilbake til sikredes produksjonssted
- Bortkjøring og destruksjon av produktene
- Faglig eller praktisk bistand for å trekke produktene fra markedet når slike kostnader er godkjent av selskapet
- Leie og forbruk av materiell for fjerning av det tilbakekalte produkt

3. HVILKE UTGIFTER DEKKES IKKE:

- Verdien av de varer som må destrueres
- Kostnadene med å erstatte de solgte varene
- Tapt fortjeneste
- Økonomisk tap som skyldes straffbare handlinger
- Erstatningsansvar overfor tredjemann
- Tap som følge av minsket eller bortfalt produksjon eller omsetning

4. FORSIKRINGSSUM OG EGENANDEL:

- Hvis ikke annet er avtalt, er forsikringssummen begrenset til NOK 3.000.000 ved hvert skadetilfelle, og for alle skadetilfeller som ansees konstatert i ett og samme forsikringsår.
- Egenandel er NOK 100.000 ved hvert skadetilfelle, hvis ikke annet er avtalt.

N93 RETTSHJELP

1 HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR (SIKREDE)

Rettshjelpforsikringen gjelder for den som er nevnt i forsikringsbeviset (sikrede) vedkommende er part i tvist vedrørende den virksomhet som er angitt i forsikringsbeviset.

Forsikringen gjelder også for sikrede når denne er part i tvist i egenskap av eier eller rettighetshaver i fast eiendom hvor den forsikrede virksomhet drives, og som i hovedsak anvendes for virksomheten.

2 NÅR FORSIKRINGEN GJELDER

Rettshjelpforsikringen dekker tvister som er oppstått mens forsikringen er i kraft.

Rettshjelputgiftene dekkes ikke dersom de hendelser og omstendigheter som er av vesentlig betydning for det som senere ble tvistegrunnlaget, inntraff før forsikringen trådte i kraft.

Dette gjelder imidlertid ikke dersom forsikringen har vært i kraft i en sammenhengende periode på minst to år.

Dersom forsikringsforholdet er avsluttet som følge av at virksomheten har opphørt, dekkes likevel rettshjelpsutgifter. Forutsatt at de hendelser og omstendigheter som begrunner kravet inntraff mens forsikringen var i kraft, og det ikke har gått mer enn 5 år siden forsikringen opphørte. Vilårene på forsikringens opphørstidspunkt gjelder for slike tilfeller.

3 HVOR FORSIKRINGEN GJELDER

Rettshjelpforsikringen gjelder for tvister som føres for domstol i Norden.

Se kap. 5 "Forsikringens omfang".

4 HVA SOM INNGÅR I FORSIKRINGEN

I forbindelse med tvist dekker forsikringen nødvendige utgifter til advokat, retten, sakkyndige og vitner. Se kap. 5 "Forsikringens omfang".

Med tvist forstås at et krav er fremsatt og bestridt, helt eller delvis.

Vedvarende taushet hos motpart vil kunne anses som bestridt krav. Selv om saken består av flere spørsmål vil dette ikke nødvendigvis være å anse som flere tvister. Det samme gjelder dersom det er flere parter på samme side.

Det regnes som én tvist dersom den baserer seg på vesentlig samme hendelser eller omstendigheter.

5 FORSIKRINGENS OMFANG

5.1 Forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter tvister som hører inn under alminnelige domstoler (jf. lov om domstolene(dl) 13.august 1915 nr 5 § 1) eller jordskifteretten.

Dersom saken føres for øvrige særdomstoler (jf. dl § 2), dekkes ikke utgifter ved saken før den eventuelt bringes inn for de alminnelige domstoler. Utgifter til forberedelse for særdomstolen dekkes ikke.

5.1.1 Utgifter

Utgifter til sakkyndige som er ikke er oppnevnt av retten, dekkes når utgiftene på forhånd er godkjent av Ly.

Utgifter til vitner dekkes ved hovedforhandling og bevisopptak.

Tilkjente saksomkostninger dekkes dersom sikrede kan godtgjøre at motparten ikke er søkegod.

5.1.2 Forlik

Forsikringen gjelder også når tvisten blir avgjort ved forlik.

5.1.3 Lys egne klagemuligheter

Forsikringen omfatter utgifter ved søksmål ved tvist i forbindelse med et skadeoppgjør i Ly når Lys egne klagemuligheter er utnyttet. Enhver utgift pådratt under behandlingen av saken for nevnte klageinstanser er unntatt

dekning.

5.2 Hva forsikringen ikke omfatter

Forsikringen omfatter ikke:

- Utgifter til voldgiftsdommere
- idømte saksmkostninger
- rettsgebyr i ankeinstans

5.2.1 Annen fast eiendom

Forsikringen omfatter ikke tvist som har sammenheng med annen fast eiendom enn den hvor den forsikrede virksomhet drives.

5.2.2 Tvist som hører inn under namsmyndighetene

Forsikringen omfatter ikke tvist som hører inn under namsmyndighetene, bortsett fra tvist i leieforhold som knytter seg til eiendom hvor den forsikrede virksomhet drives.

5.2.3 Inkassosak m.m.

Forsikringen omfatter ikke tvist som gjelder inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldsforhandlingssak og sak som gjelder konkurs- eller akkordforhandling dersom sikrede er konkurs- eller akkordskyldner.

5.2.4 Straffesak m.m.

Forsikringen omfatter ikke straffesak, ærekrenkelsessak og erstatningskrav i slike saker, samt sak om erstatningsplikt etter Lov om skadeerstatning (skl) 13.juni 1969 nr 26 § 3-3 (visse personlige krenkelser m.m.) og par. 3-6 (ærekrenking og krenking av privatlivets fred).

5.2.5 Trafikk – eller annen ansvarsforsikring

Forsikringen omfatter ikke tvist om erstatningskrav som er eller ville vært dekket under trafikk- eller ansvarsforsikring som Ly tilbyr, uansett om sikrede har tegnet slik forsikring.

5.2.6 Ansettelsesforhold m.m.

Forsikringen omfatter ikke tvist mellom parter som begge er omfattet av forsikringen eller som dreier seg om ansettelsesforhold, herunder tvist som har sitt utspring i yrkesskade eller yrkessykdom.

5.2.7 Patentrett og immaterialretter

Forsikringen omfatter ikke tvist angående patentrett og andre immaterielle rettigheter.

5.2.8 Offentlige forvaltningsvedtak

Forsikringen omfatter ikke tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak.

Likevel dekkes utgifter ved søksmål når den administrative klagemulighet er fullt utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandlingen unntatt fra dekning.

5.2.9 Naturmangfoldloven

Forsikringen omfatter ikke tvist som knytter seg til eller følger av lov om naturens mangfold (naturmangfoldloven) av 19.juni 2009 nr. 100 § 69-72, og § 74.

5.2.10 Advokatsalær o.l.

Forsikringen omfatter ikke:

- tvist om advokatsalær eller tvist om utgifter til sakkyndige
- merutgifter pga. advokatbytte

5.2.11 Skilsmisse, separasjon ol.

Forsikringen omfatter ikke tvist som har sammenheng med eller utspring i separasjon, skilsmisse, barnefordeling, samværsrett, farskap, arv, krav om omstøtelse av gave, underholdsbidrag, bodeling, økonomisk fellesskap etablert av samboende og oppløsning av husstandsfellesskap, samt skiftesaker.

5.2.12 Tvist som åpenbart ikke kan vinne frem

Forsikringen omfatter ikke tvist som åpenbart ikke kan vinne frem.

5.2.13 Fondsforvaltere/depotmottakere

Forsikringen omfatter ikke aktiviteter som fondsforvalter, depotmottaker eller andre aktiviteter som er nevnt i eller som reguleres av AIFM-direktivet 2011/61/EU med tilhørende forordninger samt lov om forvaltning av alternative investeringsfond nr. 28 av 20.juni 2014.

6 FORSIKRINGSSUM

Den samlede erstatning for hver tvist er begrenset til kr 250 000 selv om det er flere parter på samme side. Dette gjelder også om partene har rettshjelpforsikring under flere forsikringer i ett eller flere selskap. Ly sitt ansvar er under hver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken, dersom utgiftene ikke utgiftene er godkjent av Ly på forhånd.

Erstatning for samtlige tvister som oppstår i ett og samme forsikringsår, er begrenset til kr 750 000.

7 EGENANDEL

Egenandelen er 20% av dekningsmessige utgifter, minimum kr 10 000, hvis ikke annet er avtalt. Det trekkes bare en egenandel for hver tvist selv om det er flere parter på samme side.

8 SIKKERHETSFORSKRIFTER

Ingen sikkerhetsforskrifter knyttet til denne forsikringen

9 PLIKTER VED SKADETILFELLET

Vil sikrede søke erstatning under rettshjelpforsikringen, må Ly underrettes snarest mulig og senest ett år etter at advokat er engasjert. Underretningen skal skje skriftlig. Dersom advokat benyttes under den offentlige forvaltningsbehandlingen, regnes fristen for melding til selskapet fra det tidspunkt hvor den offentlige forvaltningsbehandling er fullt utnyttet eller saken bringes inn for de alminnelige domstoler.

Sikrede plikter å begrense utgiftene til rettshjelp mest mulig, og bærer selv omkostninger forårsaket uten rimelig grunn.

10 SKADEVURDERING OG ERSTATNINGSREGLER

Sikrede velger selv en advokat som etter sakens art og sikredes bosted passer for oppdraget.

Ly kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgifter som kreves dekket under forsikringen. Sikrede skal informere Ly om hvilke utgifter som er påløpt under eventuell forvaltningsbehandling av klage på offentlig forvaltningsvedtak.

Ved krav om oppgjør har Ly den samme rett som sikrede til å få dokumentert hvordan advokaten har beregnet sitt salær. Medgått tid skal spesifiseres.

Sikrede skal påse at faktura for samtlige dekningsmessige utgifter utstedes på sikrede på vanlig måte. Fradragsberettiget merverdiavgift dekkes ikke under forsikringen.

Spørsmål om utgiftenes rimelighet kan forelegges Den Norske Advokatforening.

Selskapet kan forøvrig kreve at sikrede begjærer salæret fastsatt av retten i henhold til Lov om mekling og rettergang i sivile tvister (tvl) av 16.juni 2005 nr 90 § 3-8.

N94 DRONEANSVAR (RPAS/drone)

1. HVILKE UTGIFTER DEKKES:

Erstatningsansvar for fysisk skade på tredjemanns person eller ting ved bruk av droner/RPAS inntil 7 kg i klasse 1RO1 eller annen avtalt klasse som fremkommer i forsikringsbeviset når;

- Skaden er skjedd under utøvelse av den virksomhet som er angitt i forsikringsbeviset,
- Sikrede er erstatningsansvarlig etter Forskrift om luftfartøy som ikke har fører ombord mv §17 og Luftfartsloven §11-2
- Skaden er konstatert i forsikringstiden

2. HVILKE UTGIFTER DEKKES IKKE:

- Skade på annet luftfartøy, eller på person eller ting i slikt fartøy
- Skade oppstått ved transport av gods eller passasjerer
- Erstatningsansvar for skade på ting som tilhører sikredes familie
- Erstatningsansvar i henhold til lov om yrke sskade
- Ansvar relatert til bøter, dagbøter, straffebøter, overtredelsesgebyr, punitive damages, exemplary damages og lignende
- Kontraktsansvar
- Erstatningsansvar som sikrede pådrar seg i henhold til Skadeserstatningsloven § 3-5 (oppreisning) og § 3-6 (erstatning for ærekrenking og krenking av privatlivets fred)
- Erstatningsansvar som skyldes straffbare handlinger
- Erstatningsansvar ved forurensning når årsaken til forurensningen ikke er plutselig og uforutsett
- Erstatningsansvar for skade på ting sikrede bruker, leier, låner eller har i kommisjon/salg har tatt hånd om for transport, flytting har til forvaring, oppbevaring, lagring

3. SIKKERHETSFORSKRIFTER

Disse forskriftene gjelder for din bedrift. Hvis de ikke følges, kan retten til erstatning bortfalle helt eller delvis, jf. forsikringsavtaleloven § 4-8 og § 4-11

-Sikkerhetsavstander og maksimal flyvehøyde:

All flyging må skje på en hensynsfull måte som ikke utsetter luftfartøy, personer, fugler, dyr eller eiendom for risiko for skade eller for øvrig er til sjenanse for allmennheten.

Luftfartøyet må til enhver tid være godt synlig for den som fører det. Ved enhver flyging skal det holdes nødvendige sikkerhetsavstander. Det er ikke tillatt å fly

- a) høyere enn 120 meter over bakken eller vannet
- b) nærmere enn 150 meter fra folkeansamling på mer enn 100 personer
- c) nærmere enn 50 meter fra personer, motorkjøretøy eller bygning som ikke er under pilotens og fartøysjefens kontroll.

Luftfartøy som har en MTOM på 250 gram eller mindre, kan du fly innenfor synsrekkevidde (VLOS), utvidet synsrekkevidde (EVLOS) eller utenfor synsrekkevidde (BLOS), men ikke høyere enn 50 meter over bakken eller vannet. Sikkerhetsavstandene til personer, kjøretøy og bygninger gjelder ikke. Også denne flygingen skal skje på en hensynsfull måte overfor andre.

-Områder hvor det ikke er tillatt å fly:

Det er ikke tillatt å fly luftfartøy som ikke har fører om bord over eller i nærheten av militære områder, ambassader eller fengsler.

Det er ikke tillatt å fly luftfartøy som ikke har fører om bord nærmere enn 5 km fra en lufthavn, hvis ikke flygingen er avklart med lokal flygekontrolltjeneste eller flygeinformasjonstjeneste.

Flyging når det har skjedd ekstraordinære hendelser

Flyging over eller i nærheten av et sted nødetatene eller Forsvaret har etablert et innsatsområde i forbindelse med ulykke eller annen ekstraordinær hendelse, er kun tillatt med tillatelse fra innsatsleder.

-Sikkerhetsforskrifter som gjelder RO2-operatører

Flyging BLOS er kun tillatt hvis tillatelsen fra Luftfartstilsynet omfatter denne operasjonstypen.

BLOS-flyging opp til 120 meter i luftrom klasse G

BLOS-flyging opp til 120 meter i luftrom klasse G eller luftrom klasse G med etablert Radio Mandatory Zone (RMZ), kan kun skje hvis det er utstedt NOTAM for å informere om aktiviteten. NOTAM skal være utstedt minst 12 timer før aktiviteten påbegynnes.

BLOS-flyging i luftrom klasse G med etablert Radio Mandatory Zone (RMZ) kan i særlige tilfeller likevel skje etter tillatelse fra flygeinformasjonstjenesten og på de vilkår som flygeinformasjonstjenesten setter.

Flygeinformasjonstjenesten kan kun gi tillatelse til slik flyging hvis det er klart at flygingen kan gjennomføres sikkert og uten å hindre øvrig lufttrafikk.

BLOS-flyging opp til 120 meter i kontrollert luftrom kan kun skje i aktive fare- eller restriksjonsområder.

BLOS-flyging kan unntaksvis skje utenfor fare- eller restriksjonsområde, etter klarering fra flygekontrolltjenesten og på de vilkår som flygekontrolltjenesten setter. Klarering skal kun gis hvis det kan etableres tilfredsstillende atskillelse mellom luftfartøyet som ikke har fører om bord og ethvert annet luftfartøy.

-Påbudt lys

For all flyging BLOS skal luftfartøyet være utrustet med lavintense lys, hvitt med minst 10 candela, hvor blink fremkalles ved roterende lys (strobelys) og med minimum 20 blink i minuttet.

Definisjoner under Sikkerhetsforskrifter

VLOS (Visual Line Of Sight): flyging med luftfartøy som ikke har fører om bord som kan gjennomføres slik at luftfartøyet hele tiden kan observeres uten hjelpemidler som kikkert, kamera, eller andre hjelpemidler, unntatt vanlige briller

EVLOS (Extended Visual Line Of Sight): flyging med luftfartøy som ikke har fører om bord utenfor pilot eller fartøysjefs synsrekkevidde, der visuell kontroll opprettholdes ved bruk av observatør

BLOS (Beyond visual Line Of Sight): flyging med luftfartøy som ikke har fører om bord utenfor synsrekkevidde for pilot, fartøysjef eller observatør

RO: RPAS-operatør (Remotely Piloted Aircraft Systems)

MTOM: største tillatte startmasse.

4. FORSIKRINGSSUM OG EGENANDEL:

- Hvis ikke annet er avtalt, er forsikringssummen begrenset til 0,75 millioner SDR ved hvert skadetilfelle, og for alle skadetilfeller som ansees konstatert i ett og samme forsikringsår.

- Egenandel er NOK 15.000 ved hvert skadetilfelle, hvis ikke annet er avtalt.

N95 BYGGHERREANSVAR

Ansvar som byggherre, herunder også for om- og påbygging av egne anlegg. Omfatter ansvarsvilkårenes punkter 1 til 9, men punktene 4.12 og 5 er unntatt.

Avtalt forsikringssum og egenandel fremgår i forsikringsbeviset.

Bistand i klagesaker

Hvis dere mener at det er gjort en feil fra selskapets side, og dette ikke avklares gjennom den ordinære saksbehandlingen, kan skriftlig klage gjøres til:

Finansklagenemnda
Pb. 53 Skøyen

0212 Oslo

Dere mister retten til å klage hvis klagen ikke er fremsatt overnevnte instans eller sak ikke er anlagt de alminnelige domstoler, innen seks måneder etter dere fikk skriftlig melding om avgjørelsen